

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Zie verzendlijst

Nummer:

I 201501554

Ontvangstdatum:

30 SEP 2015

Datum 25 september 2015

Onderwerp Aandachtspunten jaarwisseling 2015-2016

Ter voorbereiding op de komende jaarwisseling vraag ik uw aandacht voor een aantal zaken gericht op het verder terugdringen van incidenten tijdens de jaarwisseling en van geweld tegen werknemers met een publieke taak.

Ik informeer u mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over een aantal aan de jaarwisseling gerelateerde thema's: de afsteektijden, de verdere aanpak van zwaar illegaal vuurwerk, de veiligheid van werknemers met een publieke taak, de toepassing van bestuurlijke instrumenten, de toepassing van (super)snelrecht en de ZSM-aanpak, het verhalen van schade, voorlichtingscampagnes over veilig gebruik van vuurwerk en de registratie van incidenten.

Afsteektijden

Om de overlast van vuurwerk verder te verminderen is vorig jaar het Vuurwerkbesluit aangepast. Particulieren mogen enkel nog vuurwerk afsteken van 31 december 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur. Hiermee is beoogd de overlast overdag te beperken, terwijl mensen die vuurwerk willen afsteken nog voldoende tijd hebben om dit te doen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in samenwerking met mijn ministerie afgelopen jaarwisseling gemeenten van verschillende grootte gevraagd naar hun ervaringen met de nieuwe afsteektijden. Gemeenten geven aan dat over het algemeen het verkorten van de afsteektijden tot minder vuurwerkoverlast heeft geleid. Ook de komende jaarwisseling zal in samenwerking met de VNG naar uw ervaring met onder andere de gewijzigde afsteektijden worden gevraagd.

Aanpak zwaar illegaal vuurwerk

Zwaar illegaal vuurwerk is elke jaarwisseling opnieuw de oorzaak van veel ongelukken en schade. Ondanks het verscherpt toezicht op zwaar illegaal vuurwerk vindt het nog steeds zijn weg naar de consument. De aanpak hiervan is een kwestie van lange adem, die ook een Europese inzet vergt en waarbij internationale afspraken nodig zijn. Om de problematiek bij de bron aan te pakken wordt daarbij samengewerkt met export- en doorvoerlanden van vuurwerk binnen de EU.

Er wordt in de loop van 2016 een vergunningsstelsel ingevoerd om de import van vuurwerk nationaal te regelen. Dit wordt op dit moment op Europees niveau besproken. Wij verwachten dat hierdoor minder zwaar illegaal vuurwerk

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
Ebru Bozkurt
Beleidsmedewerker

M 06 52 87 71 65
e.bozkurt@minvenj.nl

Ons kenmerk
682986

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

beschikbaar komt en in verkeerde handen valt. Daarbij past wel de kanttekening dat, zo lang het lucratief blijft om zwaar illegaal vuurwerk te kopen of verkopen, afsteken van dit vuurwerk ook zal blijven voorkomen. Door die koop en verkoop te ontregelen en te bemoeilijken wil het kabinet de omvang daarvan echter zoveel mogelijk beperken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Verder wil het kabinet via een aanscherping van de Europese Pyrorichtlijn de handel in zwaar illegaal vuurwerk en verkoop aan particulieren beperken. Elke mogelijkheid wordt aangegrepen om een meerderheid van de lidstaten van de Europese Unie hiervan te overtuigen.

Datum
25 september 2015

Ons kenmerk
682986

Naast de aanpak van zwaar illegaal vuurwerk is het van belang de letselschade door vuurwerk tijdens de jaarwisseling verder te beperken. Daarom heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu vanaf dit jaar een verbod ingesteld op de verkoop van babypijltjes en Romeinse kaarsen.

Veilige publieke taak

Het is van belang dat de aanpak van agressie en geweld rond de jaarwisseling consequent en duidelijk is en een preventief signaal afgeeft. Dit geldt in het bijzonder voor de aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Dat mag niet getolereerd worden en dient altijd gevolgen te hebben voor de dader. Sinds 1 april 2010 gelden er Eenduidige Landelijke Afspraken tussen politie en het Openbaar Ministerie (OM) over de opsporing en vervolging van daders van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Deze afspraken zijn in 2013 nog eens verder aangescherpt (zie bijlage I). Voorbeelden van deze afspraken zijn dat de politie altijd reageert op een verzoek om assistentie, schade zoveel mogelijk wordt verhaald op de dader en het slachtoffer op de hoogte wordt gehouden van de strafzaak.

De volgende punten dragen eraan bij de pakkans te vergroten:

- Geef duidelijk en concreet aan welke gedragingen u van het publiek verwacht. Belangrijk is ook om uw tolerantiegrenzen c.q. beleid duidelijk te communiceren;
- Meld vormen van agressie en geweld altijd bij de politie zodat die op haar beurt snel kan reageren. Motiveer uw personeel om hieraan medewerking te verlenen;
- Doe bij strafbare handelingen van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak altijd aangifte. Voor afscherming van adresgegevens kunnen werknemers domicilie kiezen op een ander adres, bijvoorbeeld dat van de werkgever. Ook is het sinds 1 oktober 2012 mogelijk om aangifte onder nummer te doen, waarbij zowel de naam als de adresgegevens van werknemers afgeschermd worden. Ook u – als werkgever – kunt aangifte doen;
- Zorg voor een snelle vaststelling van de aard en de omvang van de schade. Eenvoudig vast te stellen schade is verhaalbaar door voeging in het strafproces.

Voor goede praktijkvoorbeelden en achtergrondinformatie kunt u terecht op de website www.agressievrijwerk.nl/jaarwisseling. Op deze website treft u onder andere aan de Handreiking "Samenwerken aan een veilig oud en nieuw" voor gemeenten en ketenpartners, waarin praktijkvoorbeelden, maatregelen en tips

zijn opgenomen ter voorbereiding op de jaarwisseling. Tevens treft u op deze website materiaal aan van de campagne "Wees duidelijk over agressie", die in oktober 2015 van start gaat. Deze campagne is zeer geschikt om het onderwerp agressie en geweld binnen uw organisatie te agenderen en het beleid – in de aanloop naar oud en nieuw – bij uw werknemers onder de aandacht te brengen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Datum
25 september 2015

Ons kenmerk
682986

Bestuurlijke instrumenten

Om overlast rondom de jaarwisseling tegen te gaan hebben gemeenten de beschikking over diverse instrumenten. Ruim voor de jaarwisseling starten gemeenten met de voorbereidingen, onder andere met voorlichtingscampagnes en het opstellen van een draaiboek. Verschillende gemeenten sturen voorafgaand aan de jaarwisseling waarschuwingsbrieven aan personen die bij voorgaande jaarwisselingen voor overlast hebben gezorgd of gedurende het jaar regelmatig de openbare orde hebben verstoord. Daarnaast worden ook waarschuwingsbrieven uitgereikt aan ouders van kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die regelmatig voor overlast zorgen. Veel gemeenten maken daarnaast gebruik van burgerparticipatie. Zo worden vrijwilligers, buurt- en jongerenwerkers en burgervaders ingezet, worden feesten in buurthuizen georganiseerd en wordt burgers gevraagd extra alert te zijn rondom de jaarwisseling en misstanden te melden aan de politie.

Naast deze instrumenten beschikken gemeenten ook over juridische instrumenten. In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) kunnen gemeenten de mogelijkheid opnemen om een alcoholverbod op bepaalde plaatsen in te stellen. Voorts kunnen locaties in de buurt van bijvoorbeeld ziekenhuizen en bejaardenhuizen worden aangewezen waar het afsteken van consumentenvuurwerk altijd verboden is, mits de grondslag daarvoor in de APV is opgenomen¹ (de zgn. "vuurwerkvrije zones").

Op basis van de Gemeentewet kan cameratoezicht (artikel 151c) worden ingezet waarbij de camera's tijdens de jaarwisseling live worden uitgekeken, kan preventief worden gefouilleerd (artikel 151b), kan een preventieve last onder dwangsom worden opgelegd (artikel 5:32 Awb jo. artikel 125 Gemeentewet), kunnen gebiedsverboden worden opgelegd (APV, artikel 172 Gemeentewet) en bij herhaaldelijke overlast, of de vrees daarvoor na ernstige overlast, kunnen naast een gebiedsverbod ook een groepsverbod en een meldplicht worden opgelegd (artikel 172a Gemeentewet). Het is sinds 1 juli 2015 mogelijk het gebiedsverbod, het groepsverbod of de meldplicht te laten gelden voor door de burgemeester vast te stellen tijdstippen of perioden, verspreid over ten hoogste negentig dagen binnen een tijdvak van ten hoogste vierentwintig maanden. Hierdoor kan een maatregel specifiekere worden opgelegd voor de dagen en tijden dat een verbod of meldplicht van kracht dient te zijn.

Een meldplicht en een gebiedsverbod kunnen van toegevoegde waarde zijn om overlastgevend personen van bepaalde plaatsen te weren tijdens de jaarwisseling. Voor het dossier kan naast overlast tijdens de vorige jaarwisseling(en) ook overlast tijdens andere evenementen en bijvoorbeeld uitgaansavonden gedurende het jaar worden meegenomen.

Tot slot beschikt de burgemeester nog over de mogelijkheid om een noodverordening uit te vervaardigen (artikel 176 Gemeentewet).

---

¹ De model APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voorziet hiertoe in een bepaling.

Datum
25 september 2015

Ons kenmerk
682986

Om gemeenten te ondersteunen bij de inzet van bestuurlijke maatregelen en de opbouw van een dossier heeft het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) op mijn verzoek een netwerk opgericht waarin gemeenten, OM en politie participeren. Aan dit netwerk kunnen via de site van het CCV vragen worden gesteld over toepassing van bestuurlijke maatregelen:

www.hetccv.nl/kenniscentrum-wet-mbveo. Daarnaast is er een digitale handreiking aanpak verstoringen van de openbare orde opgesteld. Deze handreiking bevat een aantal casussen, waaronder een casus jaarwisseling, waarin uiteen is gezet welke bestuurlijke maatregelen in de betreffende situatie kunnen worden toegepast. Deze handreiking is te vinden op de website van het CCV: www.aanpak-verstoringen-openbare-orde.nl.

Via de website van het CCV (www.hetccv.nl/jaarwisseling) kunt u voorts kennis nemen van ervaringen van gemeenten met de afgelopen jaarwisselingen. Daarnaast treft u op de site informatie aan over het aanwijzen van vuurwerkvrije zones op basis van de APV. De VNG zal wederom een aantal gemeenten via een enquête vragen naar hun ervaringen met de jaarwisseling en het aanwijzen van vuurwerkvrije zones. De uitkomsten daarvan zullen meegenomen worden in de uitgebreide brief aan de Tweede Kamer over de jaarwisseling 2015-2016 in maart 2016.

Inzet van (super)snelrecht en ZSM-aanpak

Evenals de afgelopen jaren het geval was, zullen ook na de komende jaarwisseling weer (super)snelrechtzittingen worden georganiseerd; snelrecht in alle arrondissementen en supersnelrecht in ieder geval in de vier grote arrondissementen (rond de vier grote steden). In de andere arrondissementen zal door de arrondissementale partners worden beoordeeld of afdoening van zaken via supersnelrecht wenselijk en mogelijk is. Graag vraag ik in dit kader nadrukkelijk aandacht voor de handhaving van de naar aanleiding van de afgelopen jaarwisseling opgelegde huisarresten voor de komende jaarwisseling. De toepassing van het supersnelrecht wordt geëvalueerd. De uitkomsten daarvan zullen begin 2016 worden verzonden aan de Tweede Kamer.

De ZSM-aanpak zal de komende jaarwisseling net als vorig jaar landelijk (in alle 10 arrondissementen) worden toegepast. ZSM maakt het mogelijk om eenvoudige zaken direct af te doen door politie en het OM zelf in samenwerking met verschillende ketenpartners. De ZSM-aanpak is een effectief lik op stuk instrument dat het mogelijk maakt dat veroordeelden direct en zichtbaar op Nieuwjaarsdag al een taakstraf moeten uitvoeren en/of schade aan slachtoffers moeten vergoeden.

Verhalen van schade aan gemeentelijke eigendommen

Het verhalen van schade aan gemeentelijke eigendommen is arbeidsintensief, maar wel erg belangrijk. Er gaat immers een belangrijk signaal van uit, wanneer vandalen een rekening krijgen voor de schade die zij aanrichten. Vaak is het moeilijk om de daders te achterhalen. Tijdens de jaarwisseling is sprake van extra toezicht en dat kan het proces versnellen. Daarnaast heeft mijn ministerie, in samenwerking met het CCV en gemeenten, een toolkit ontwikkeld, waarin onder andere de juridische mogelijkheden voor wat betreft het verhalen van schade en de bijbehorende richtlijnen en procedures te vinden zijn. Deze toolkit is te raadplegen op www.hetccv.nl/instrumenten/schade-verhalen.

Voorlichtingscampagne vuurwerk

Ook dit jaar wordt een campagne gevoerd. Daarbij zal vooral worden ingezet op het terugdringen van het aantal letselgevallen door vuurwerk. De campagne zal gericht zijn op het veilig gebruik van vuurwerk. Aandachtspunten daarbij zijn onder meer het dragen van een vuurwerkbril en het handelen volgens de gebruiksaanwijzing van het vuurwerk. De campagne zal zowel een landelijk als een lokaal karakter hebben en in samenwerking met betrokken partijen opgesteld worden zoals de vuurwerkbranche en Veiligheid NL.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Datum
25 september 2015

Ons kenmerk
682986

Informatie na de jaarwisseling

Evenals afgelopen jaren wil ik graag direct na de jaarwisseling een goed beeld krijgen van het verloop van de jaarwisseling. De korpschef van de nationale politie stelt hiervoor op 1 januari 2016 een eerste rapportage op. Vanuit de eenheden wordt informatie voor deze rapportage aangeleverd op basis van het inwinplan dat door de korpsstaf nationale politie in het najaar zal worden verspreid.

Om een goed beeld te krijgen van geweldsincidenten tegen hulpverleners die niet (direct) gemeld worden bij de politie, wordt nauw samengewerkt met Brandweer Nederland, Ambulancezorg Nederland en de hoofden van de Gemeenschappelijke Meldkamers. Richtlijnen over de wijze waarop onderlinge informatie-uitwisseling plaats zal vinden, zullen gelijktijdig met het genoemde inwinplan onder de betrokken organisaties worden verspreid.

Ik wens u en uw medewerkers succes toe bij de voorbereiding op een veilige en feestelijke jaarwisseling!

De Minister van Veiligheid en Justitie,

G. A. van der Steur

Verzendlijst brief Aandachtspunten jaarwisseling 2015-2016 kenmerk 682986

Aan:

- de burgemeesters
- de korpschef van de nationale politie
- NVZ Vereniging van Ziekenhuizen
- Ambulancezorg Nederland
- Brandweer Nederland

I.a.a.

- het Nederlands Genootschap van Burgemeesters
- de voorzitter van het Veiligheidsberaad
- de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- de Veiligheidsregio's
- het Parket-Generaal van het Openbaar Ministerie

Eenduidige Landelijke Afspraken

op agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak

Inleiding

In het programma Veilige Publieke Taak van 18 oktober 2007¹ hebben de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie toegezegd eenduidige landelijke afspraken voor politie en Openbaar Ministerie te realiseren. Bij de totstandkoming van deze afspraken zijn de lokale afspraken tussen politie en Openbaar Ministerie ten aanzien van de aanpak van geweld tegen politieambtenaren als vertrekpunt genomen.² Daarnaast zijn in deze afspraken de uitkomsten van een tweetal onderzoeken meegenomen, te weten: de evaluatie van de "Polarisrichtlijn" en "Bont en Blauw".³

Begripsomschrijving

Agressie en geweld

Onder agressie en geweld wordt verstaan lichamelijke en verbale geweldplegingen, belaging, intimidatie en bedreiging gepleegd in of door omstandigheden die verband houden met de uitvoering van de publieke taak (al dan niet door middel van, of gepaard gaand met beschadiging van goederen).⁴ Onderlinge agressie en geweld tussen functionarissen met een publieke taak valt niet onder deze begripsomschrijving.

In deze landelijke afspraken gaat het om agressie en geweld die direct verband houdt met het uitvoeren van werkzaamheden in de sectoren openbaar bestuur, onderwijs, volksgezondheid, rechtsbedeling, veiligheid, sociale zekerheid en infrastructuur.

Publieke Taak

Publieke taken zijn overheidstaken⁵ én taken in het publieke belang die zijn ontleend aan de grondwettelijke opdracht tot overheidszorg⁶. Dit houdt in dat de taken door de overheid zelf kunnen worden uitgevoerd of in opdracht van deze overheid. Ook kan het gaan om private sectoren die in belangrijke mate zijn gereguleerd door de overheid (Openbaar Vervoer).

Functionarissen met een publieke taak zijn onder andere (politie) ambtenaren, ambulancepersoneel, brandweerpersoneel, onderwijzers, medewerkers van gemeentelijke diensten, stadswachten, OV-personeel maar ook functionarissen die ten behoeve van de uitvoering van die taken ondersteunende werkzaamheden verrichten, zoals receptionisten en facilitair dienstverleners. Een beveiliging in dienst van een particulier beveiligingsbedrijf die bijvoorbeeld een school beveiligd, valt ook onder de definitie. Ook vrijwilligers die activiteiten verrichten voor de publieke taak zoals gastvrouwen in ziekenhuizen worden in dat geval aangemerkt als functionarissen met een publieke taak.

Probleemstelling

Functionarissen met een publieke taak worden in toenemende mate geconfronteerd met agressie en geweld. Dat is onacceptabel. De publieke taak is essentieel voor het functioneren van onze samenleving, omdat deze taak voor iedereen in gelijke omstandigheden beschikbaar en opeisbaar is. Voorbeelden van aantasting van deze taak zijn het afdwingen van een uitkering of het hinderen van hulpverlening door ambulance- of brandweerpersoneel waardoor die alleen nog mogelijk is onder begeleiding en bescherming van de politie. De gevolgen van agressie en geweld raken niet alleen de functionaris, maar brengen de adequate uitvoering van de publieke taak, zoals hulpverlening, toezicht en dienstverlening in gevaar. Dat maakt het extra ernstig omdat het gezag en de integriteit van de overheid wordt aangetast en daarmee het functioneren van de rechtsstaat.

Hiermee wordt niet gezegd dat geweld tegen gewone burgers als minder ernstig wordt ervaren. In alle gevallen past een adequate reactie op agressie en geweld. Juist voor de burger is het extra belangrijk dat zij in alle omstandigheden erop kunnen vertrouwen dat zij de bescherming, hulp en diensten ontvangen die zij van de overheid mogen verwachten. De samenleving is gebaat bij een goed functionerende overheid en publieke taak die tegen aantasting daarvan moet worden beschermd.

¹ TK, vergaderjaar 2007-2008, 28 684, nr. 117

² Geweldsprotocollen geweld tegen politieambtenaren

³ TK, vergaderjaar 2008-2009, 28 628 en 29 628, nr. 204

⁴ Deze definitie is minder ruim dan de definitie die het Openbaar Ministerie hanteert in de strafvorderingsrichtlijn kwalificerende slachtoffers

⁵ De overheid heeft het monopolie op deze taken, te weten: defensie, politiezorg, rechtsbedeling en de munt

⁶ Om vast te stellen of hiervan sprake is, worden de volgende criteria gehanteerd, waarbij sprake is van een publieke taak als één van de criteria van toepassing is:

- de overheid heeft het monopolie op de taak (monopolie)
- de uitvoering van de taak is een wettelijke verplichting (wettelijke taak)
- de taak wordt gereguleerd door de overheid (toezicht)
- de taak wordt geheel of grotendeels gefinancierd uit publieke gelden (financiering)
- er is overheidsverantwoordelijkheid ten aanzien van de bescherming van gebonden afnemers (leveringszekerheid, kwaliteit en betaalbaarheid) (universeel)

Functionarissen die zich met de uitvoering van deze taak bezighouden dienen dan ook extra tegen agressie en geweld te worden beschermd. Daarom zijn specifieke afspraken gemaakt over de afhandeling van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak door politie en Openbaar Ministerie.

Dit betekent ook dat functionarissen met een publieke taak zich ervan bewust moeten zijn dat zij uit hoofde van hun bijzondere positie een voorbeeldfunctie vervullen. Van hen mag worden verwacht dat zij professioneel, deskundig en met respect en begrip voor specifieke omstandigheden en daarmee optredende emoties, handelen.

Doel landelijke afspraken

Het doel van deze afspraken is een eenduidige, effectieve en snelle afhandeling van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak door politie en Openbaar Ministerie.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. Hoge prioriteit aan de opsporing en vervolging van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak door politie en Openbaar Ministerie;
2. Er is aandacht voor de kwaliteit van onderzoeken en processen-verbaal;
3. Lik op stuk wordt zo veel mogelijk toegepast, (super)snelrecht/ZSM;
4. Schade wordt zo veel mogelijk verhaald op de dader;
5. Slachtoffers en de werkgever worden optimaal geïnformeerd over hun positie en mogelijkheden in het strafproces en de strafrechtelijke afhandeling van de zaak;
6. Actief communicatiebeleid (uitdragen van successen) is onderdeel van deze aanpak.

Ketenafspraken politie en OM

- Er vindt eenduidige registratie plaats door politie en Openbaar Ministerie van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak.
- Er wordt bij de politie-eenheden en regioparketten een contactfunctionaris aangesteld die verantwoordelijk is voor de uitvoering van deze afspraken (kwaliteit, proces en communicatie).
- Er vindt monitoring van deze afspraken plaats op lokaal niveau waarbij tweemaal per jaar de voortgang wordt besproken tussen politie en OM.

Uitwerking landelijke afspraken

De uitgangspunten zijn vertaald in de volgende opsporings- en vervolgingsafspraken.

Opsporingsafspraken

De politie geeft hoge prioriteit aan de opsporing van verdachten van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Dit houdt in:

1. Meldingen van agressie en/of geweld tegen functionarissen met een publieke taak krijgen directe opvolging.
- 1a. De politie reageert altijd bij verzoeken om assistentie in het geval van agressie en geweldszaken tegen medewerkers met een publieke taak.
2. Indien een strafbaar feit is gepleegd en de verdachte daarbij direct bekend is, dienen altijd opsporingshandelingen te volgen (aanhouding, opmaken proces-verbaal) conform de *Aanwijzing opsporing*.
3. Agressie en geweldszaken tegen functionarissen met een publieke taak zijn geen bagatelzaken.
4. Een aangifte van een strafbaar feit wordt **altijd** opgenomen. Bij twijfel over strafbaarheid van het feit wordt contact gelegd met het Openbaar Ministerie. Indien geen sprake is van een strafbaar feit wordt in verband met dossiervorming altijd een mutatie gemaakt.
5. Er wordt in beginsel proces-verbaal opgemaakt en na voorafgaand overleg in het kader van Aanhouden en Uitreiken, ingestuurd naar het Openbaar Ministerie.
6. De politie zorgt voor eenduidige registratie (landelijke code)⁷ en maakt afspraken met het Openbaar Ministerie op welke wijze het proces-verbaal ten behoeve van de herkenbaarheid (oormerken) bij het Openbaar Ministerie wordt aangeleverd.⁸
7. Als blijkt dat agressie en/of geweld tegen een functionaris met een publieke taak zich niet alleen beperkt tot de werkomgeving, maar zich ook uitstrekt tot de privésfeer dan wordt de aangever en/of werkgever geadviseerd over te nemen maatregelen. In eerste instantie is de werkgever verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen indien sprake is van werkgerelateerd geweld. In geval van ernstige bedreigingen (met geweld) waardoor een adequate en integere uitvoering van de publieke taak ernstig wordt belemmerd en/of onmogelijk wordt gemaakt, wordt gehandeld conform de *Aanwijzing beveiliging personen, objecten en diensten*.

De politie zorgt voor een goede kwaliteit van onderzoek en processen-verbaal.

Daarbij hoort een goede informatieanalyse en het muteren van meldingen ten behoeve van dossieropbouw. Door een transparante werkwijze kan deze kwaliteit worden getoetst en worden uitgedragen. Dit houdt in:

8. Geweld tegen functionarissen met een publieke taak maakt deel uit van de structurele informatieanalyse bij de politie. De politie deelt deze analyse met relevante partners indien daartoe aanleiding is (bijvoorbeeld trends of toename geweld).

⁷ Hiervoor zullen in het bedrijfsprocessensysteem Basis Voorziening Handhaving (BVH) in 2010 de nodige aanpassingen worden gerealiseerd

⁸ In het kader van het Geweldsprotocol geweld tegen politieambtenaren hebben de korpsen al afspraken gemaakt over de herkenbaarheid (oormerken) van het procesdossier

9. Werkgevers met een publieke taak kunnen aangifte doen van agressie en geweld tegen hun werknemers. Het slachtoffer wordt in dat geval in beginsel als getuige gehoord.⁹
10. Werkgevers die vaker te maken hebben met geweld tegen hun werknemers kunnen hierover (aangifte)afspraken maken met de politie.
11. In beginsel wordt door de aangever of getuige domicilie gekozen op het werkadres. De politie informeert aangevers en/of getuigen over de mogelijkheden hieromtrent.
12. Geweldszaken tegen functionarissen met een publieke taak worden in beginsel door de recherche behandeld.
13. Relevante antecedenten (strafbare feiten en mutaties) worden in het proces-verbaal vermeld.
14. Het proces-verbaal wordt in geval van schade en/of letsel voorzien van beeldmateriaal (kleurenfoto's en/of video opnames) de plaats/context van het delict en/of een medische verklaring.
15. De politie neemt waarnemingen over alcohol en drugsgebruik (facilitators) die mogelijk van invloed zijn geweest op het gedrag van de verdachte op in het proces-verbaal.

Bij de opsporing en vervolging van deze zaken wordt zoveel mogelijk op stuk toegepast. Dit houdt in:

16. Bij ernstige vormen van agressie en geweld wordt de verdachte niet eerder heengezonden dan nadat contact is opgenomen met het Openbaar Ministerie.
17. Bij minder ernstige vormen van geweld wordt indien mogelijk de Aanhouden en Uitreiking- procedure (AU- procedure) toegepast. Loopzaken worden zoveel mogelijk vermeden.

De politie informeert de benadeelde optimaal en ondersteunt het verhalen van de schade op de dader. Dit houdt in:

18. De politie past schadebemiddeling/regeling toe conform de *Aanwijzing slachtofferzorg*.
19. Indien na overleg met het Openbaar Ministerie (super)snelrecht wordt toegepast informeert de politie in verband met het korte tijdbestek de benadeelde over de voegingsmogelijkheid in het strafproces.

Vervolgingsafspraken

Het Openbaar Ministerie geeft hoge prioriteit aan de vervolging van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Daarbij wordt bovendien zoveel mogelijk op stuk toegepast. Dit houdt in:

1. Bij agressie en/of geweld tegen functionarissen met een publieke taak vindt vervolging plaats, tenzij het opportuniteitsbeginsel om een ander besluit vraagt.
2. De vervolgingsbeslissing wordt door het Openbaar Ministerie met voortvarendheid genomen.

⁹ Een werkgever die aangifte doet van agressie en geweld tegen zijn werknemer geeft daarmee een krachtig signaal af dat dit gedrag tegen zijn werknemers én de publieke taak niet wordt geaccepteerd. Tevens neemt de werkgever hiermee de (exclusieve) verantwoordelijkheid voor de aangifte weg bij zijn werknemers en daarmee wellicht ook de vrees voor en het risico van represailles, Ministerie van Justitie en BZK, Anonimiteit in het Strafproces, juni 2008, p. 36-37

3. Bij ernstige vormen van geweld worden bewijsbare zaken door het Openbaar Ministerie gedagvaard voor de rechter tenzij het opportuniteitsbeginsel tot een andere beslissing noopt.
4. Er wordt indien mogelijk voorlopige hechtenis gevorderd en/of de AU-procedure gevolgd. Een en ander conform de *Menukaart snelrecht*. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de voegingsmogelijkheid van het slachtoffer.
5. Bij minder ernstige vormen van geweld wordt in beginsel de AU-procedure toegepast. Loopzaken worden zoveel mogelijk vermeden.

Het Openbaar Ministerie zorgt voor een goede kwaliteit van de vervolging. Door een transparante werkwijze kan deze kwaliteit worden getoetst en worden uitgedragen. Dit houdt in:

6. Het Openbaar Ministerie zorgt voor eenduidige registratie van deze zaken.
7. Dossiers betreffende agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak worden ten behoeve van de herkenbaarheid geormerkt.
8. Het Openbaar Ministerie vraagt indien nodig bij de Reclassering een adviesrapport aan waarin wordt gerapporteerd over de mogelijkheden tot daderhulpverlening en de noodzaak van bijzondere voorwaarden, conform de *Aanwijzing huiselijk geweld* ofwel de *Aanwijzing bijzondere voorwaarden*.
9. De officier van justitie motiveert in het requisitoir dat conform de BOS Polarisrichtlijnen van het Openbaar Ministerie een zwaardere straf wordt geëist en motiveert eventuele afwijkingen van deze richtlijnen.
- 9a. Bij jeugdigen wordt zo nodig doorverwezen naar Bureau Halt. Daarbij worden de bestaande criteria voor Halt in acht genomen.
- 9b. Bij recidive wordt gezien of (erkende) gedragsinterveniërende maatregelen kunnen worden opgelegd. Gedragsinterveniërende maatregelen komen in beginsel niet in plaats van straffen, maar als aanvullende maatregel bij straffen.
10. Het Openbaar Ministerie registreert de gevorderde straf in GPS-systeem.

Het Openbaar Ministerie informeert de benadeelde optimaal en ondersteunt het verhalen van de schade op de dader. Dit houdt in:

11. Het Openbaar Ministerie ondersteunt het slachtoffer bij het uitoefenen van zijn rechten, waaronder schadevergoeding. Dit alles conform de *Aanwijzing slachtofferzorg*. Het slachtoffer wordt op de hoogte gehouden van de strafzaak, tenzij het slachtoffer aangeeft daar geen prijs op te stellen.
12. In geval van een OM-afdoening wordt bij schade in beginsel een voorwaarde opgelegd, te weten betaling van het schadebedrag.

Het voeren van een actief communicatiebeleid ten aanzien van deze zaken. Dit houdt in:

13. Het Openbaar Ministerie brengt in afstemming met de politie persberichten uit over veroordelingen van verdachten van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Hierbij worden de beleidsuitgangspunten meegenomen in het persbericht.